

Права та обов'язки водія ТЗ при порушенні правил дорожнього руху



Права та обов'язки водія ТЗ при порушенні правил дорожнього руху

тема 4

Способи фіксації подій та порушень ПДР

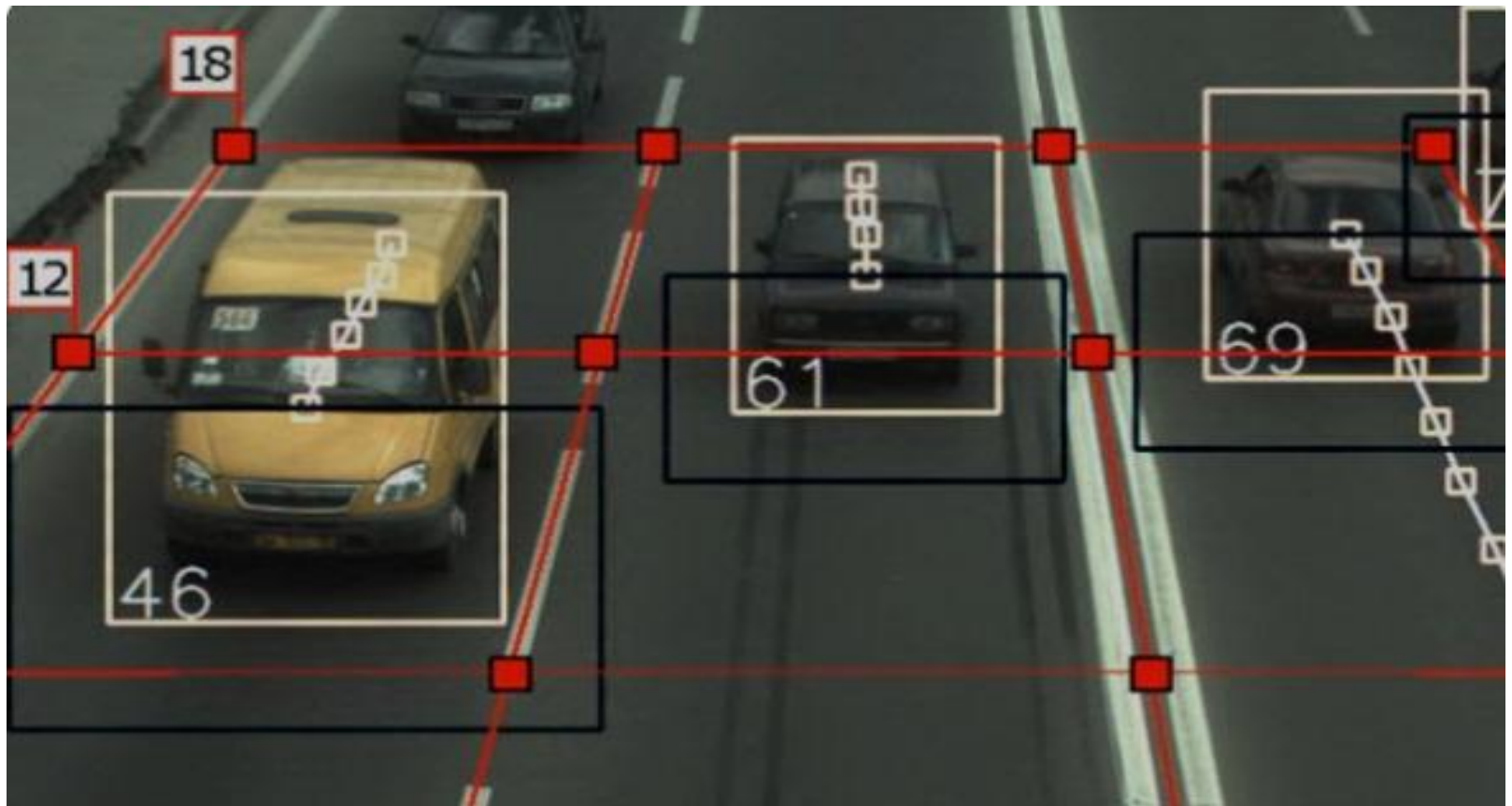
1. У **автоматичному** режимі – фіксація подій та порушень ПДР за допомогою спеціального сертифікованого приладу;

2. У **неавтоматичному** режимі – фіксація порушення ПДР поліцейським шляхом складання постанови про адміністративне правопорушення;

3. **Самостійна** фіксація водіями шляхом складання європротоколу;

4. Фіксація при ДТП з потерпілими або за наявності спору сторін.

Фіксація порушень ПДР в автоматичному режимі



Фіксація в автоматичному режимі

В Україні функціонує **система фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі**, яка дозволяє за допомогою спеціальних приладів контролю в автоматичному режимі здійснювати виявлення та фотозйомку або відеозапис подій, що містять ознаки адміністративних правопорушень.

Від початку повномасштабного вторгнення російської федерації та окупації частини території України роботу системи було призупинено, а з 16.05.2022 р. частково відновлено її роботу.

Усі прилади контролю у зоні бойових дій та прилеглих районах Харківської, Луганської, Донецької, Запорізької та Херсонської областей вимкнено.

Нормативно-правове регулювання фіксації порушень ПДР в автоматичному режимі

Вимоги до функціонування системи фіксації адміністративних правопорушень:

- 1) стаття 40 Закону «Про Національну поліцію»
 - 2) Постанова Кабінету Міністрів України «Про функціонування системи фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі» від 10.11.2017 р. №833
 - 3) Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі» від 13.01.2020 р. № 13
- Відповідальність:
- 4) ст.53-1 Закону «Про дорожній рух»
 - 5) ст.14-2 КУпАП

Види приладів контролю за дотриманням ПДР при фіксації порушень в автоматичному режимі

- 1) дистанційні вимірювачі **швидкості руху ТЗ** (радарні, лазерні тощо);
- 2) дистанційні вимірювачі **просторово-часових параметрів місцеположення ТЗ**.

Вимоги до технічних засобів (приладів контролю) і складу інформаційних файлів та метаданих, що створюються ними, установлюються законодавством у сфері технічного регулювання та стандартизації (п.9 Постанови КМУ №833). На цей час відповідний ДСТУ відсутній.

За способом і місцем установлення та використання технічні засоби (прилади контролю) можуть бути:

1) **стаціонарними**, що монтуються/розміщуються на штучних спорудах, технічних засобах організації (регулювання) дорожнього руху, інженерному облаштуванні автомобільних доріг, вулично-дорожній мережі населених пунктів, будівлях та **використовуються в безперервному режимі**;

2) **мобільними (рухомими)**, що монтуються/розміщуються уповноваженими органами (підрозділами) Національної поліції на автомобільних дорогах та **використовуються протягом обмеженого періоду часу шляхом періодичної зміни місць їх установлення**, а також на службових транспортних засобах Національної поліції.

Порушення ПДР, що фіксуються в автоматичному режимі

За допомогою системи фіксуються такі порушення ПДР:

- перевищення встановлених обмежень швидкості руху ТЗ;
- проїзд на заборонний сигнал світлофора;
- порушення правил зупинки і стоянки;
- порушення правил руху і зупинки на смузі для маршрутних ТЗ;
- порушення встановленої для ТЗ заборони виїзду на смугу зустрічного руху;
- порушення правил руху через залізничний переїзд;
- порушення встановленої для ТЗ заборони рухатися тротуарами чи пішохідними доріжками.

(п.7 Постанови КМУ «Про функціонування системи фіксації адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі» від 10.11.2017 р. №833).

У разі фіксації інших правопорушень (зокрема дорожньо-транспортної пригоди, експлуатації ТЗ, яким незаконно заволоділи, використання номерних знаків, що належать іншому ТЗ), реєстратори системи забезпечують невідкладну передачу такої інформації до відповідних підрозділів Національної поліції.

Інформування водіїв про фіксацію порушень ПДР в автоматичному режимі

Інформування учасників дорожнього руху про фіксацію (фотозйомку або відеозапис) фактів адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху стаціонарними технічними засобами (приладами контролю) здійснюється не пізніше початку роботи таких технічних засобів на визначених місцях (ділянках вулично-дорожньої мережі) **шляхом встановлення відповідних дорожніх знаків** на вулично-дорожній мережі, а також шляхом розміщення відповідних відомостей на офіційних веб-сайтах МВС та Національної поліції (п.5 Постанови КМУ №833)



5.76

5.76 «Автоматична відеофіксація порушень Правил дорожнього руху»

Адреси камер фото-відеофіксації:

<https://mvs.gov.ua/ministry/projekti-mvs/avtofotovideofiksaciya-porusen-pdr/adresi-kamer-fotovideofiksaciyi-ta-dozvolena-svidkist-ruxu-1>

Вимоги до приладів фіксації порушень ПДР в автоматичному режимі

Технічні прилади та технічні засоби, передбачені п.1 даної частини (фото- і відеотехніку, у тому числі техніку, що працює в автоматичному режимі, технічні прилади та технічні засоби з виявлення та/або фіксації правопорушень), поліція може **закріплювати** на однострої, у/на **безпілотних повітряних суднах, службових транспортних засобах, суднах чи інших плавучих засобах**, у тому числі тих, що не мають кольорографічних схем, розпізнавальних знаків та написів, які свідчать про належність до поліції, а також **монтувати/розміщувати** їх по зовнішньому периметру доріг і будівель.

Поліція може використовувати інформацію, отриману за допомогою фото- і відеотехніки, технічних приладів та технічних засобів, що перебувають у чужому володінні.

(ст.40 Закону «Про національну поліцію»)

Умови правомірності використання приладів контролю

Умови правомірності використання приладів контролю:

- 1) про застосування автоматичних засобів контролю водія має попереджати відповідний дорожній знак, встановлений на видному місці;
- 2) спеціальний прилад, що фіксує правопорушення, має бути встановлений на ТЗ Національної поліції, закріплений на дорозі, будівлі, тощо.

Отже, навіть мобільні (рухомі) переносні прилади контролю мають бути закріплені (змонтовані, встановлені) на ТЗ, будівлі, дорозі тощо. Не допускається тримання приладу працівником поліції в руках.

Постанова Восьмого апеляційного адміністративного суду України від 21 січня 2021 року , справа 157/703/20

Постанова Шостого апеляційного адміністративного суду України від 24 січня 2024 року, справа № 758/8181/23

Прилад TrueCam при проведенні фіксації швидкості певного транспортного засобу не може триматися руками інспектора поліції, а повинен бути стаціонарно вмонтованим.

Контроль швидкості повинен відбуватися лише в місцях, які облаштовані відповідним знаком про здійснення відеофіксації (дорожній знак 5.70), оскільки вказане обумовлено ч. 2 ст. 40 Закону «Про Національну поліцію», згідно з якою інформація про змонтовану/розміщену автоматичну фототехніку і відео техніку, що здійснює фіксацію, повинна бути розміщена на видному місці.

Вимоги до процедури фіксації порушень ПДР в автоматичному режимі

Вимоги до порядку проведення фото-, відеозйомки, яка фіксує правопорушення:

Режим фотозйомки (відеозапису) передбачає здійснення уповноваженою посадовою особою фото/відеофіксації обставин порушення правил зупинки, стоянки або паркування транспортних засобів, **а саме:**

дати, часу (моменту), місця розташування транспортного засобу по відношенню до нерухомих об'єктів та/або географічних координат, інших ознак наявності складу адміністративного правопорушення, передбаченого відповідною статтею Особливої частини.

При здійсненні фотозйомки обов'язковою є **наявність не менше двох зображень транспортного засобу, отриманих з різних або протилежних ракурсів**, а в разі фіксації порушення, що полягає у неоплаті вартості послуг з користування майданчиком для платного паркування в межах населеного пункту, в якому не впроваджена автоматизована система контролю оплати паркування, обов'язковою є **наявність додаткового зображення (зображень)**, що фіксує відсутність документа про оплату послуг з користування майданчиком для платного паркування під лобовим склом транспортного засобу.

(Примітка до ст.14-1 КУпАП)

Механізм притягнення до відповідальності при фіксації порушення в автоматичному режимі

Механізм притягнення до відповідальності:

- 1) здійснюється фото чи відеозапис правопорушення;
- 2) запис передається до центру обробки інформації, де він аналізується;
- 3) якщо виявлено факт правопорушення, запис разом із постановою про накладення адміністративного стягнення надсилається власнику або належному користувачу ТЗ.

Механізм притягнення до відповідальності при фіксації порушення в автоматичному режимі

Розгляд справ про адміністративні правопорушення здійснюється шляхом **опрацювання інформаційних файлів та метаданих до них за результатами автоматичної фіксації** подій з ознаками адміністративного правопорушення та інших відомостей, необхідних для винесення постанови про накладення адміністративного стягнення.

Уповноважений поліцейський встановлює фізичну особу або керівника юридичної особи, за якою зареєстровано транспортний засіб, а в разі якщо в Єдиному державному реєстрі транспортних засобів наявні відомості про належного користувача відповідного транспортного засобу,- належного користувача транспортного засобу, поліцейський **оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням**, що ґрунтується на всебічному, повному й об'єктивному дослідженні всіх обставин справи в їх сукупності, керуючись законом і правосвідомістю.

При встановленні факту учинення адміністративного правопорушення поліцейським **вноситься сформована Системою в автоматизованому режимі адміністративна постанова**, яка є електронним документом, без складання протоколу про адміністративне правопорушення.

Винесена уповноваженим поліцейським адміністративна постанова **автоматично вноситься засобами Системи до Реєстру адміністративних правопорушень** у сфері безпеки дорожнього руху, у якому здійснюється їх облік.

Винесена уповноваженим поліцейським адміністративна постанова, яка не була виконана шляхом сплати 50 відсотків розміру штрафу **протягом десяти днів із дня її винесення**, друкується з використанням засобів Системи та **протягом 15 днів із дня її винесення передається національному оператору поштового зв'язку для доставлення за адресою місця реєстрації (проживання) фізичної особи** (місцезнаходження юридичної особи) рекомендованим листом з повідомленням про вручення. За зверненням особи адміністративна постанова, що вважається виконаною, надсилається рекомендованим листом на її адресу протягом п'яти днів з моменту отримання звернення уповноваженим підрозділом Національної поліції України.

Паперовий бланк постанови з повідомленням про вручення поштового відправлення (рекомендованого листа з адміністративною постановою) та вкладенням у паперовий конверт (крім адміністративних постанов, які були виконані та надсилаються за зверненням особи

Механізм притягнення до відповідальності при фіксації порушення в автоматичному режимі

Днем отримання адміністративної постанови є дата, зазначена в поштовому повідомленні про вручення її відповідальній особі, зазначеній у ч.1 статті 14⁻² КУпАП, або повнолітньому члену сім'ї такої особи.

У разі якщо відповідальна особа, зазначена у ч.1 статті 14⁻² КУпАП, відмовляється від отримання адміністративної постанови, днем отримання адміністративної постанови є **день проставлення в поштовому повідомленні відмітки про відмову в її отриманні**.

У разі невручення адміністративної постанови адресату за зазначеною в Єдиному державному реєстрі транспортних засобів адресою **днем отримання адміністративної постанови вважається день повернення поштового відправлення з позначкою про невручення** до уповноваженого органу (підрозду) Національної поліції України, уповноважений поліцейський якого виніс відповідну постанову.

Адміністративна постанова набуває законної сили після її вручення особі або отримання поштового повідомлення про вручення або про відмову в її отриманні, або повернення поштового відправлення з позначкою про невручення, **або під час її виконання в разі сплати** відповідальною особою, зазначеною в ч.1 статті 142 КУпАП, або громадянином (резидентом) України, який увіз на територію України транспортний засіб, зареєстрований за межами України, **50 відсотків розміру штрафу до вручення такої постанови** або отримання поштового повідомлення про вручення або про відмову в її отриманні, або повернення поштового відправлення з позначкою про невручення.

Адміністративна постанова вважається виконаною в разі сплати відповідальною особою або особою, яка ввезла транспортний засіб на територію України, штрафу протягом 30 днів із дня набрання законної сили цією постановою.

У разі сплати відповідальною особою або громадянином (резидентом) України, який увіз на територію України транспортний засіб, зареєстрований за межами України, 50 відсотків розміру штрафу до вручення такої постанови або отримання поштового повідомлення про вручення або про відмову в її отриманні, або повернення поштового відправлення з позначкою про невручення, або протягом 10 днів із дня набрання законної сили адміністративною постановою така постанова вважається виконаною.

Механізм притягнення до відповідальності при фіксації порушення в автоматичному режимі

У разі несплати штрафу відповідальною особою або громадянином (резидентом) України, який увіз на територію України транспортний засіб, зареєстрований за межами України, протягом визначених ст. 300⁻¹ КУпАП строків адміністративна постанова підлягає примусовому виконанню.

Винесені уповноваженими поліцейськими адміністративні постанови зберігаються в Системі в електронній формі три роки та обліковуються в Реєстрі адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху.

Способи повідомлення особи про накладення стягнення при фіксації порушення ПДР в автоматичному режимі

- 1) направлення відповідної інформації та постанови через застосунок «Дія»;
- 2) шляхом взаємодії з електронними комунікаційними мережами постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг та з використанням електронних засобів комунікації (смс-повідомлень, електронної пошти тощо) відповідно до інформації про номер для мобільного зв'язку та/або адресу електронної пошти особи, що внесена до Єдиного державного реєстру ТЗ;
- 3) наповнення офіційного веб-сайту МВС інформацією з фотознімками або відеозаписом ТЗ в момент вчинення правопорушення, для ознайомлення з ними особи, яка притягається до відповідальності;
- 4) поштовим відправленням рекомендованого листа та постанови у паперовій формі на відому адресу особи.

У такому випадку доказом вручення/невручення або відмови від отримання матеріалів є інформація органу поштової служби, розміщена на офіційному сайті, а щодо іноземців, які ввезли ТЗ - інформація Держприкордонслужби.

Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі» від 13.01.2020 р. №13.

Способи перевірки наявності штрафів ПДР

1) перевірка штрафів онлайн через електронний **Сервіс перевірки адміністративних правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі на сайті МВС <https://bdr.mvs.gov.ua/>** .

На головній сторінці є поле для введення державного номера автомобіля, а також серії та номера постанови або інформації про власника ТЗ (серії та номера паспорта громадянина України / серії та номера посвідчення водія / серії та номера свідоцтва про реєстрацію ТЗ). Після заповнення усіх даних система надасть інформацію про наявні штрафи за порушення ПДР або їх відсутність.

2) **Електронний кабінет водія** на сайті МВС. В меню “Штрафи” відображаються дані по всім наявним штрафам, які потребують сплати, а також тим, які вже оплачені. Це простіше, ніж перевірити наявність штрафів по номеру авто, оскільки в Кабінеті водія особа авторизована і її транспортні засоби підтягуються автоматично.

3) **Мобільні застосунки**, де перевірка штрафів – це основна функція. **Штрафи UA** – офіційний застосунок, у якому перевірка штрафу відбувається через офіційний реєстр. Також перевірка можлива через **телеграм-бот @ShtrafyPDRbot.**, який також дозволяє сплатити штраф за допомогою Google Pay та Apple Pay.

4) Мобільні застосунки та сервіси, які надають послугу з перевірки та сплати штрафів ПДР – **ДІЯ, онлайн-банкінг, Монобанк, Приват 24, Portmone**, тощо

5) За консультацією для уточнення даних, які отримані не в повному обсязі або викладені некоректно, можна звернутися до **Сервісних центрів МВС або Національної поліції.**

Суб'єкти відповідальності при фіксації порушення ПДР в автоматичному режимі

Стаття 53⁻¹. Відповідальність за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, та за порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксовані в режимі фотозйомки (відеозапису)

Відповідальність за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, або порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксовані в режимі фотозйомки (відеозапису), несе **фізична особа або керівник юридичної особи, за якою зареєстровано транспортний засіб**, а в разі якщо до Єдиного державного реєстру транспортних засобів внесено відомості про належного користувача відповідного транспортного засобу - **належний користувач транспортного засобу**, а якщо в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відсутні на момент запиту відомості про керівника юридичної особи, за якою зареєстрований транспортний засіб, - **особа, яка виконує повноваження керівника такої юридичної особи**.

Відповідальна особа, зазначена у частині першій цієї статті, у разі притягнення її до відповідальності за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, або порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксовані в режимі фотозйомки (відеозапису), має **право зворотної вимоги до особи, яка керувала транспортним засобом у момент вчинення правопорушення**.

Закон України «Про дорожній рух»

Суб'єкти відповідальності при фіксації порушення ПДР в автоматичному режимі

До переліку суб'єктів, що передбачені Законом «Про дорожній рух», КУпАП додає:

У разі якщо транспортний засіб зареєстровано за межами території України і такий транспортний засіб відповідно до законодавства не підлягає державній реєстрації в Україні, до адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, або за порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксовані в режимі фотозйомки (відеозапису), притягається **особа, яка ввезла такий транспортний засіб на територію України.**

(ст.14-1 КУпАП)

Виконання постанови про притягнення до відповідальності при фіксації порушення ПДР в автоматичному режимі

Стаття 300⁻¹. Порядок виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксоване в автоматичному режимі, або про порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксоване в режимі фотозйомки (відеозапису)

У разі сплати відповідальною особою, зазначеною у ч.1 статті 14⁻² цього Кодексу, або громадянином (резидентом) України, який ввіз на територію України транспортний засіб, зареєстрований за межами України, **50 відсотків розміру штрафу за постановою про накладення адміністративного стягнення** за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксоване в автоматичному режимі, або за порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксоване в режимі фотозйомки (відеозапису), до вручення такої постанови або отримання поштового повідомлення про вручення або про відмову в її отриманні, або повернення поштового відправлення з позначкою про невручення, або протягом 10 днів з дня набрання постановою законної сили така **постанова вважається виконаною**. Постанова про накладення адміністративного стягнення за порушення зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів, зафіксоване в режимі фотозйомки (відеозапису), також вважається виконаною у разі сплати штрафу за повідомленням про притягнення до адміністративної відповідальності, залишеним уповноваженою посадовою особою на місці вчинення правопорушення на лобовому склі транспортного засобу, у тому числі шляхом сплати **50 відсотків розміру штрафу протягом 10 днів з дня вчинення відповідного правопорушення**.

У разі несплати штрафу особами, зазначеними у ч.ч.1,2 статті 14⁻² цього Кодексу, протягом 30 днів з дня набрання законної сили постановою про накладення адміністративного стягнення за правопорушення у сферах безпеки дорожнього руху та паркування транспортних засобів **така постанова підлягає примусовому виконанню**.

У разі оскарження постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу за правопорушення у сферах безпеки дорожнього руху та паркування транспортних засобів **перербіг строків, визначених цією статтею, зупиняється до розгляду скарги**.

Фіксація порушень ПДР в неавтоматичному режимі



Вимога про зупинку транспортного засобу подається поліцейським за допомогою:

а) *сигнального диска з червоним сигналом чи світлоповертачем або руки, що вказує на відповідний транспортний засіб та подальше місце його зупинки;*

б) *увімкненого проблискового маячка синього і червоного або лише червоного кольору та (або) спеціального звукового сигналу;*

в) *гучномовного пристрою;*

г) *спеціального табло, на якому зазначається вимога про зупинку транспортного засобу.*

Алгоритм дій водія при зупинці на вимогу поліцейського

- зупинити ТЗ у вказаному місці з дотриманням правил зупинки;
- увімкнути аварійну світлову сигналізацію (пп. б п.9.9.ПДР);
- знати про причину зупинки;
- знати прізвище, посаду поліцейського, який зупинив ТЗ, ознайомитися з даними його посвідчення, зафіксувати ці відомості;
- пред'явити для перевірки документи, зазначені в п.2.1 ПДР;
- дати можливість перевірити номери агрегатів і комплектність ТЗ;
- дати можливість оглянути ТЗ за наявності на те законних підстав, у тому числі провести з використанням спеціальних пристроїв (приладів) перевірку технічного стану ТЗ, які відповідно до законодавства підлягають обов'язковому технічному контролю.

Справа про адміністративне правопорушення

Справа про адміністративне правопорушення **розглядається відкрито** (ст.249 КУпАП). Справа про адміністративне правопорушення розглядається **в присутності особи**, яка притягається до адміністративної відповідальності.

Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності **має право** (ст.268 КУпАП):

- знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання;
- при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи,
- виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження;
- оскаржити постанову по справі.

Документи, що складаються при порушенні ПДР

При порушенні ПДР можуть складатися:

- 1) постанова про адміністративне правопорушення;
- 2) протокол про адміністративне правопорушення.

Протокол не складається в разі (ст.258 КУпАП):

а) вчинення адміністративних правопорушень, передбачених ч.2 ст.122-2, правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксованих в автоматичному режимі, а також порушень правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксованих у режимі фотозйомки (відеозапису)

б) в інших випадках, коли відповідно до закону штраф накладається і стягується, а попередження оформлюється на місці вчинення правопорушення.

Керування ТЗ у стані сп'яніння

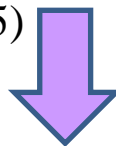


Керування ТЗ у стані сп'яніння

Водієві забороняється керувати транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції (пп.а) п.2.9 ПДР).

Стаття 130 КУпАП встановлює **відповідальність** за керування транспортними засобами або суднами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції.

В Україні встановлені гранично допустимі норми вживання алкоголю, які дозволяють керувати ТЗ, – **0,2 проміле** (п.7 розділу II Наказу МВС України «Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції» від 09.11.2015 р. № 1452/735)



200/100 грам вина для чоловіків/жінок, 50/30 грам горілки (коньяку), 500/330 грам пива відповідно. Норми орієнтовні, залежать від особливостей організму, віку, стану здоров'я, тощо.

Приблизний час виведення алкогольних напоїв з організму чоловіка

Об'єм (мл)	60 кг	70 кг	80 кг	90 кг	100-120 кг
Віскі (43 %)					
100	6 год. 15 хв.	5 год. 20 хв.	4 год. 40 хв.	4 год. 10 хв.	3 год. 45 хв.
300	18 год.45хв.	15 год.50хв.	14 год.	12 год.30хв.	11 год.05хв.
500	31 год.10хв.	26 год.15хв.	23 год.25хв.	20 год.50хв.	18 год.30хв.
Коньяк (42 %)					
100	6 год. 10 хв.	5 год. 15 хв.	4 год. 35 хв.	4 год. 05 хв.	3 год. 50 хв.
300	18 год.15хв.	15 год.40хв.	13 год.45хв.	12 год.10хв.	10 год.25хв.
500	30 год.30хв.	26 год.20хв.	22 год.50хв.	20 год.20хв.	18 год.20хв.
Горілка (40%)					
100	5 год. 50 хв.	5 год.	4 год. 20 хв.	3 год. 55 хв.	3 год. 30 хв.
300	17 год.25хв.	14 год.55хв.	13 год.05хв.	11 год.40хв.	10 год.25хв.
500	29 год.	24 год.50хв.	21 год.45хв.	19 год.20хв.	17 год.25хв.

Приблизний час виведення алкогольних напоїв з організму чоловіка

Об'єм (мл)	60 кг	70 кг	80 кг	90 кг	100-120 кг
Вино (до 18 %)					
100	2 год.	1 год. 45 хв.	1 год. 35 хв.	1 год. 30 хв.	1 год. 20 хв.
300	9 год. 55 хв.	8 год. 45 хв.	7 год. 55 хв.	7 год. 15 хв.	6 год. 35 хв.
500	13 год. 55 хв.	12 год. 15 хв.	11 год. 05 хв.	10 год. 10 хв.	9 год. 15 хв.
Шампанське (11%)					
100	1 год. 35 хв.	1 год. 20 хв.	1 год. 10 хв.	1 год. 05 хв.	55 хв.
300	4 год. 50 хв.	4 год. 05 хв.	3 год. 35 хв.	3 год. 10 хв.	2 год. 50 хв.
500	8 год.	6 год. 50 хв.	6 год.	5 год. 20 хв.	4 год. 50 хв.
Пиво (до 8%)					
0,5 л	2 год. 55 хв.	2 год. 30 хв.	2 год. 10 хв.	1 год. 55 хв.	1 год. 45 хв.
1 л	5 год. 50 хв.	5 год.	4 год. 45 хв.	3 год. 50 хв.	3 год. 30 хв.
1,5 л	8 год. 45 хв.	7 год. 30 хв.	6 год. 30 хв.	5 год. 50 хв.	5 год. 15 хв.

Приблизний час виведення алкогольних напоїв з організму жінки

Об'єм (мл)	60 кг	70 кг	80 кг	90 кг	100 кг
Віскі (43 %)					
100	7 год. 30 хв.	6 год. 25 хв.	5 год. 40 хв.	5 год.	4 год. 30 хв.
300	22 год.30хв.	17 год.	16 год.50хв.	15год.	13 год.20хв.
500	37 год.25хв.	31 год.30хв.	28 год.05хв.	25 год.	22 год.10хв.
Коньяк (42 %)					
100	7 год. 20 хв.	6 год. 15 хв.	5 год. 30 хв.	4 год.55 хв.	4 год. 25 хв.
300	21 год.55хв.	18 год.50хв.	16 год.30хв.	14 год.40хв.	13 год.10хв.
500	36 год.30хв.	31 год.20хв.	27 год.25хв.	24 год.20хв.	22 год.
Горілка (40%)					
100	7 год.	6 год.	5 год. 15 хв.	4 год.40 хв.	4 год. 10 хв.
300	20 год.50хв.	18 год.	15 год.40хв.	14 год.	13 год.10хв.
500	34 год.50хв.	29 год.50хв.	26 год.05хв.	23 год.15хв.	21 год.

Приблизний час виведення алкогольних напоїв з організму жінки

Об'єм (мл)	60 кг	70 кг	80 кг	90 кг	100 кг
Вино (до 18 %)					
100	2 год. 25 хв.	2 год. 05 хв.	2 год.	1 год. 45 хв.	1 год. 35 хв.
300	12 год.	10 год.30хв.	9 год.30 хв.	8 год.50 хв.	8 год.
500	16 год.40хв.	14 год.45хв.	13 год.20хв.	12 год.25хв.	11 год10 хв.
Шампанське (11%)					
100	2 год.	1 год. 40 хв.	1 год. 25 хв.	1 год. 20 хв.	1 год. 10 хв.
300	5 год. 45 хв.	5 год.	4 год. 20 хв.	3 год. 50 хв.	3 год. 25 хв.
500	9 год. 35 хв.	8 год. 10 хв.	7 год. 10 хв.	6 год. 25 хв.	5 год. 40 хв.
Пиво (до 8%)					
0,5 л	3 год. 30 хв.	3 год.	2 год. 40 хв.	2 год. 20 хв.	1 год. 45 хв.
1 л	7 год.	6 год.	5 год. 15 хв.	4 год. 40 хв.	3 год. 30 хв.
1,5 л	10год.25 хв.	9 год.	7 год. 50 хв.	7 год.	5 год. 15 хв.

Керування ТЗ у стані сп'яніння

1. Стаття 130 КУпАП (Керування транспортними засобами або суднами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції)

2. Стаття 266 КУпАП (Відсторонення осіб від керування транспортними засобами, морськими, річковими, малими, спортивними суднами або водними мотоциклами та огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції)

3. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку направлення водіїв транспортних засобів для проведення огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду» від 17.12.2008 р. № 1103

4. Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції» від 09.11.2015 р. № 1452/735

5. Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі» (розділ X) від 07.11.2015 р. № 139

Підстави притягнення до відповідальності

1) керування ТЗ особами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції;

2) передача керування ТЗ особі, яка перебуває в стані такого сп'яніння чи під впливом таких лікарських препаратів;

3) відмова особи, яка керує ТЗ, від проходження огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції;

3) вживання особою, яка керувала ТЗ, після ДТП за її участю алкоголю, наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, а також лікарських препаратів, виготовлених на їх основі (крім тих, що входять до офіційно затвердженого складу аптечки або призначені медичним працівником), або після того, як транспортний засіб був зупинений на вимогу поліцейського, до проведення медичного огляду з метою встановлення стану сп'яніння або щодо вживання лікарських препаратів, що знижують його увагу та швидкість реакції, чи до прийняття рішення про звільнення від проведення такого огляду.

Огляд водія на стан сп'яніння

Водії, стосовно яких у поліцейських є достатні підстави вважати, що вони перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, підлягають **відстороненню від керування** цими транспортними засобами та **огляду на стан** алкогольного, наркотичного чи іншого **сп'яніння** або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції.

Водій повинен на вимогу поліцейського **пройти** в установленому порядку **медичний огляд** з метою встановлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції (п.2.5 ПДР).

Огляд водія на стан сп'яніння

Огляду на стан сп'яніння підлягають водії транспортних засобів, щодо яких у поліцейського є підстави вважати, що вони перебувають у стані сп'яніння згідно з ознаками такого стану.

Ознаками алкогольного сп'яніння є:

- запах алкоголю з порожнини рота;
- порушення координації рухів;
- порушення мови;
- виражене тремтіння пальців рук;
- різка зміна забарвлення шкірного покриву обличчя;
- поведінка, що не відповідає обстановці.

Ознаками наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, є:

- наявність однієї чи декількох ознак стану алкогольного сп'яніння (крім запаху алкоголю з порожнини рота);
- звужені чи дуже розширені зіниці, які не реагують на світло;
- сповільненість або навпаки підвищена жвавість чи рухливість ходи, мови;
- почервоніння обличчя або неприродна блідість.

(пп.2-4 Наказу МВС України «Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції»)

Огляд водія на стан сп'яніння

Огляд на стан сп'яніння проводиться:

- 1) **поліцейським** на місці зупинки транспортного засобу з використанням спеціальних технічних засобів, дозволених до застосування МОЗ та Держспоживстандартом;
- 2) **лікарем** закладу охорони здоров'я (у сільській місцевості за відсутності лікаря – **фельдшером** фельдшерсько-акушерського пункту, який пройшов спеціальну підготовку).

У разі відмови водія транспортного засобу від проходження огляду на стан сп'яніння на місці зупинки транспортного засобу або його незгоди з результатами огляду, проведеного поліцейським, такий огляд проводиться в найближчому закладі охорони здоров'я, якому надано право на його проведення відповідно до ст.266 КУпАП.

У разі скоєння ДТП, унаслідок якої є особи, що загинули або травмовані, проведення огляду на стан сп'яніння учасників цієї пригоди є обов'язковим у закладі охорони здоров'я.

Огляд водія на стан сп'яніння на місці зупинки

1) проведення відеозапису або присутність двох свідків, знайти яких має поліцейський;

2) огляд здійснюється за допомогою **спеціальних технічних засобів**, дозволених до застосування МОЗ та Держспоживстандартом, показники яких після проведення тесту мають цифровий показник **більше 0,2 проміле алкоголю в крові**;

3) результати огляду зазначаються поліцейським в **акті огляду на стан алкогольного сп'яніння з використанням спеціальних технічних засобів**;

4) акт огляду пропонується до підпису водію, який має право його підписати чи відмовитися від підпису. Якщо водій не погоджується з результатами огляду, він може відмовитися від підпису, або зазначити про це в акті огляду та поставити підпис.

5) акт огляду складається у двох примірниках, один з яких вручається водію, а другий залишається у поліцейського та/або долучається до протоколу про адміністративне правопорушення у разі встановлення стану сп'яніння.

Отже, у випадку встановлення стану сп'яніння поліцейський відає водієві **протокол про адміністративне правопорушення** та долучений до нього **акт огляду**.

Огляд водія на стан сп'яніння у медичному закладі

Постанова КМУ «Про затвердження Порядку направлення водіїв транспортних засобів для проведення огляду з метою виявлення стану алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, і проведення такого огляду» від 17.12.2008 р. №1103

Підстави:

1) водій відмовився від проведення огляду на місці зупинки ТЗ у або висловив незгоду з його результатами;

2) водій є учасником ДТП, унаслідок якої є постраждалий.

У разі відмови водія від проведення огляду в закладі охорони здоров'я поліцейський із застосуванням технічних засобів відеозапису, а в разі неможливості застосування таких засобів в присутності двох свідків складає протокол про адміністративне правопорушення, у якому зазначає ознаки сп'яніння і дії водія щодо ухилення від огляду.

Огляд водія на стан сп'яніння у медичному закладі

Порядок огляду:

1) поліцейський забезпечує проведення огляду водія *в закладі охорони здоров'я не пізніше ніж протягом 2-ох годин* з моменту виявлення відповідних підстав. Огляд може також проводитися в *спеціально обладнаних пересувних пунктах (автомобілях)*, що належать закладам охорони здоров'я і відповідають установленим МОЗ вимогам.

Перелік закладів охорони здоров'я, яким надається право проведення огляду, затверджується МОЗ, начальниками структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

Огляд проводиться **лікарем** (у сільській місцевості за відсутності лікаря – **фельдшером** фельдшерсько-акушерського пункту), який **пройшов тематичне удосконалення** за відповідною програмою.

Огляд водія на стан сп'яніння у медичному закладі

2) Лікар повинен ознайомитися з документами, які посвідчують особу водія. Відсутність документів не може бути причиною для відмови в проведенні огляду.

3) Огляд проводиться в будь-який час доби *із застосуванням спеціальних технічних засобів* (законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, які відповідають вимогам законодавства про метрологію та метрологічну діяльність), *тестів на вміст наркотичного засобу* або психотропної речовини в організмі особи. Використання вимірювальної техніки та обладнання підтверджується сертифікатом відповідності та свідоцтвом про перевірку робочого засобу вимірювальної техніки.

У разі позитивного тесту обов'язковим є підтвердження наявності наркотичного засобу або психотропної речовини *лабораторним дослідженням*. Метою лабораторного дослідження є виявлення або уточнення наявних речовин, що здатні спричинювати стан сп'яніння.

4) Зразки біологічного середовища для лабораторного дослідження відбираються у дві ємності (однієї – для первинного дослідження, другої – зберігається протягом 90 днів).

Предметом дослідження біологічного середовища можуть бути слина, сеча та змиви з поверхні губ, шкірного покриву обличчя і рук. Для дослідження може використовуватися кров, якщо в обстежуваній особі неможливо взяти зразки біологічних середовищ.

Огляд водія на стан сп'яніння у медичному закладі

5) За результатами огляду на стан сп'яніння та лабораторними дослідженнями встановлюється діагноз, який вноситься до акта медичного огляду.

6) На підставі акта медичного огляду видається **висновок щодо результатів медичного огляду особи на стан сп'яніння**.

Зміст висновку повідомляється оглянутій особі в присутності поліцейського, який її доставив.

Висновок складається в усіх випадках безпосередньо після огляду особи у трьох примірниках: перший примірник видається під підпис поліцейському, який доставив дану особу на огляд, другий видається оглянутій особі, а третій залишається в закладі охорони здоров'я.

Висновки щодо результатів медичного огляду осіб на стан сп'яніння, складені з порушенням вимог законодавства, **вважаються недійсними**.

Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції про порядок виявлення у водіїв транспортних засобів ознак алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції» від 09.11.2015 р. № 1452/735)

Добровільність проходження огляду на стан сп'яніння

Водій має право відмовитися від проходження огляду (крім випадку участі у ДТП, унаслідок якої є особи, що загинули або травмовані).

Проте, відповідно до ст.130 КУпАП передбачена відповідальність як за керування ТЗ особами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції, так і за відмову особи, яка керує ТЗ, від проходження відповідного огляду, а також за передачу керування особі, яка перебуває в стані такого сп'яніння чи під впливом таких лікарських препаратів у вигляді:

накладення штрафу на водіїв у розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з позбавленням права керування транспортними засобами на строк один рік і на інших осіб - накладення штрафу в розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Крім того, у разі відмови довести той факт, що водій не перебував у стані сп'яніння у суді буде складно.

Добровільність проходження огляду на стан сп'яніння

Іноді водієві доцільно скористатися нормою ч.3 ст.266 КУпАП і пройти огляд в закладі охорони здоров'я (у разі незгоди на проведення огляду поліцейським з використанням спеціальних технічних засобів на місті зупинки ТЗ або в разі незгоди з його результатами).

Крім того, у випадку відмови поліцейського від проведення огляду водія на стан сп'яніння на місті зупинки ТЗ або в інших випадках, такий **водій має право** впродовж 2-х годин **самостійно звернутися** до закладу охорони здоров'я для проходження процедури огляду.

Типові заперечення, які можна внести до протоколу про адміністративне правопорушення

- поліцейський не назвався або відмовився показати посвідчення, не пояснив причину зупинки ТЗ;
- не дочекався адвоката, не забезпечив реалізацію права на захист;
- не вказав свідків події, що сталася (зокрема, пасажирів ТЗ в якості свідків);
- неправильно оцінив і відобразив в протоколі дорожню обстановку.